

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Lindewal 30

Monumentnummer : GM020

Straat : Lindewal
Huisnummer : 30
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 AB

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 2482

Naam object : ---
Bouwjaar : 1884
Bouwstijl : Eclecticisme
Architect : nb
Oorspronkelijke functie : woonhuis
Huidige functie : woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 17-2-2012
Datum aanwijzing : 21-05-2013

Situering

Pand gelegen aan de Lindewal in het noordelijk deel van de historische binnenstad van Doesburg. Het pand wordt van de straat gescheiden door een voortuin en een smeedijzeren hekwerk langs het trottoir.

Hoofdropzet

Vrijstaand, éénlaags pand op rechthoekige plattegrond. Het pand heeft een kelder, begane grond en een zolder onder een omlopend, afgeplat schilddak. De kelder is door het aanwezige hoogteverschil aan de achterzijde uitgevoerd als souterrain.

Historie

De Lindewal volgt het tracée van de middeleeuwse stadsomwalling, die ondanks latere aanpassingen in de Tachtigjarige Oorlog niet meer voldeed en na 1606 in opdracht van prins Maurits werd vervangen. Deze vestingwerken zijn in 1672 in opdracht van de Franse koning Lodewijk XIV geslecht en nadien niet meer hersteld. Ze werden vervangen door de Hoge en Lage Linies, die vanaf 1701 naar ontwerp van Menno van Coehoorn zijn aangelegd.

Rond het midden van de 18^e eeuw waren in het noordelijk deel van de middeleeuwse stad diverse tuinen te vinden waaronder ook aan beide zijden van de Lindewal. Na afwaardering van Doesburg tot vesting 2^e klasse verrezen geleidelijk huizen op de wallen in welke periode ook aan de Lindewal de eerste huizen verschenen. De straat werd na de definitieve opheffing van de vesting na 1922 ook aan de veldzijde bebouwd. Achter de huizen aan de stadszijde bleef in de vorm van grote tuinen het open karakter bewaard.

Beknopte bouwgeschiedenis

Het huis is na oplevering in 1884 in hoofdropzet ongewijzigd gebleven. Rond 1900 is aan de achterzijde de middentravée verhoogd met een dakhuis. In 2008 hebben diverse wijzigingen aan het huis plaatsgevonden, waaronder het volledig vernieuwen van de indeling op de eerste verdieping.

Exterieur

Gemetselde, bakstenen voorgevel met verhoogde middenrisaliet met daarin verdiept de hoofdtoegang tot het pand. De risaliet wordt links en rechts geflankeerd door twee vlakke geveldelen met daarin schuifvensters met zonneblinden. De geornamenteerde voordeur is gedecoreerd met roosters en voorzien van een bovenlicht met blank glas. De gevel is op de hoeken voorzien van gestucte blokpilasters en aan de bovenzijde afgesloten met een geprofileerde omgaande bakgoot op klossen. De dakvlakken zijn belegd met gesmoorde, opnieuw verbeterde oud-Hollandse dakpannen. Het metselwerk is uitgevoerd als kruisverband en voorzien van een platvolle voeg in de voorgevel en van een voeg met daggestreep in de zijgevels.

Aan de linker- en rechterzijde wordt het huis van de buurpanden gescheiden door middel van een drupstrook die door middel van een gemeenschappelijke bakgoot is overdekt. De blinde rechter gevel is voorzien van historisch metselwerk en voegwerk. De achtergevel volgt de rechthoekige plattegrond waartegen centraal een gepleisterde, bakstenen uitbouw is gebouwd met daarin opgenomen een toilet. Links en rechts wordt de uitbouw geflankeerd door vensters met hanekammen waarvan de kozijnen en ramen in 2008 zijn vernieuwd. Links zijn openslaande deuren toegepast met een vast bovenlicht, rechts een venster met vast kalf en valramen met roedenverdeling. De middelste vensteras is in het verleden in de vorm van een dakhuis verhoogd, de bakgoot op klossen is ter plaatse recent verwijderd. Het venster in het dakhuis heeft een hanekam

met getoogde onderzijde. Kozijn en ramen zijn recent vernieuwd. Het dakhuis wordt aan de bovenzijde afgesloten met een boeiboord en een geprofileerde dakrand. De zijwangen zijn bekleed met zink.

Interieur

Kelder: bevindt zich aan de achterzijde van het huis en is toegankelijk via een paneeldeur en trap onder de trap naar de verdieping. Een paneeldeur met glas in roeden in de bovenste helft geeft vanaf de tuin toegang tot de kelder. De enkelvoudige balklaag van de begane grondvloer is in het zicht. De vloer is belegd met roodbakende tegels. Voorts is de kelder in het vertrek linksachter in het bezit van een tweetal historische proviandkasten, waarvan een met gaas geventileerd exemplaar.

Begane grond: De indeling bestaat uit een centrale gang van voor- naar achtergevel, waarop de flankerende vertrekken uitkomen. De gang heeft een nieuw betegelde vloer. Aan het eind van de gang voert een historische trap met onderaan een kwart naar de eerste verdieping. De toegangen naar de keuken, de opgang naar de verdieping en de woonkamer worden gemarkeerd met een rondboog met impost. Een paneeldeur met architraaflijst geeft toegang tot het vertrek rechtsvoor dat is voorzien van een historisch stucplafond, met een centraal stucornament. Tegen de muur aan de achterzijde van het vertrek is een schouw aanwezig van marbre noir de Golzinne (zwart Belgisch marmer).

De vertrekken links van de gang zijn recent samengetrokken tot een diepe woonkamer van voor- naar achtergevel, met linksvoor een recent geplaatste schouw. In de achtergevel geven dubbele deuren vanuit dit vertrek toegang tot de tuin. De kamer is gedekt met twee ongedecoreerde stucplafonds op riet.

Rechtsachter is de keuken gesitueerd die is voorzien van een historische schouw met wit tegelwerk zonder voeg.

Eerste verdieping: de indeling en afwerking op de eerste verdieping is recent tot stand gekomen. De kapconstructie is op de diverse kamers deels in het zicht en bestaat uit gespijkerde Philiberspanten van machinaal gezaagd naaldhout, die gordingen opvangen. Blokkeels tussen spantbenen en muurplaten vangen de spatkrachten op.

Bouwdossiers

11-2-2008 wijzigen indeling verdieping, wijzigen uitbouw achterzijde, plaatsen van dakramen

Literatuur

- Haans, F.A.C., C.J.B.P. Frank, *Beschrijving Lindewal 30 Doesburg*, 14-9-1990 (adviesnr. 246)

Waardering

Het pand dateert uit het laatste kwart van de negentiende eeuw (1884) en is op onderdelen goed bewaard gebleven. Leidend voor de waardebeoordeling zijn de betrekkelijke gaafheid van de architectuur, de ligging aan de straat met tuin en historisch hekwerk, de ruimtelijke indeling op de begane grond en diverse onderdelen van de afwerking van het huis, zoals de behouden gebleven paneeldeuren met architraaflijsten, schouwen, stucplafonds en de kasten in de kelder.

Lindewal 30 is van algemeen belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde.

Het huis is architectuurhistorisch van belang als voorbeeld van een huis daterend uit het einde van de negentiende eeuw met verhoogde middenrisaliet en vanwege het op onderdelen goed behouden gebleven interieur.

Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de bijdrage aan de lokaal-topografische situatie en de ruimtelijke samenhang met de buurpanden Lindewal 28, 32 en 34.

Het huis is cultuurhistorisch van belang als goed bewaard gebleven voorbeeld van een woning voor de gegoede middenklasse uit het einde van de negentiende eeuw.